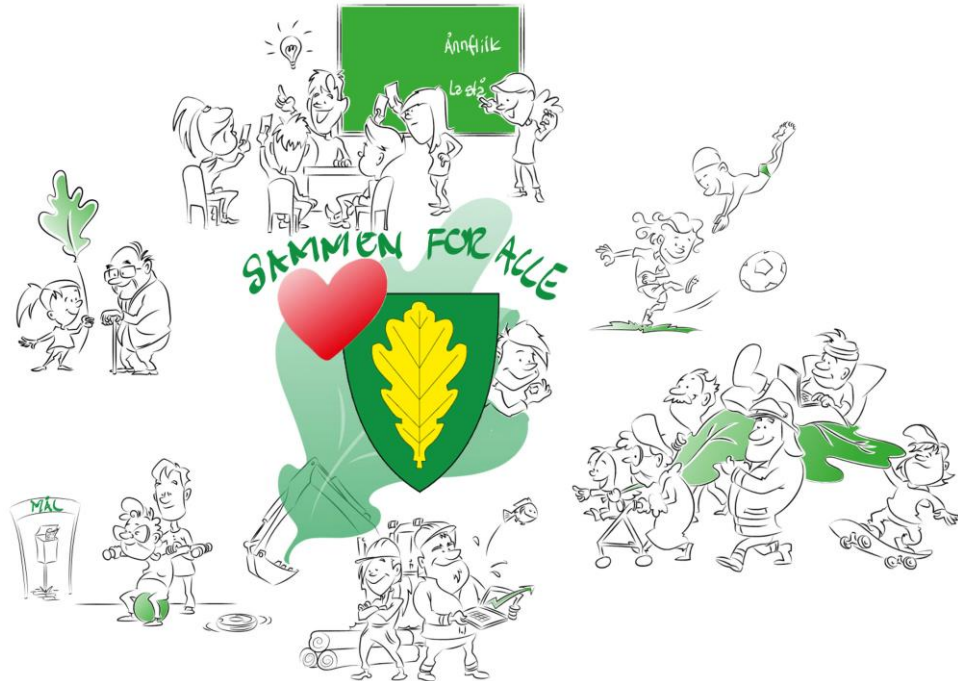

Oppvekstplan

Eigersund kommune 2023-2031

“Sammen for alle”

Innholdsfortegnelse

1.0	Innledning / formål	side 3
1.1	Barnekonvensjonen.....	side 3
1.2	Nasjonale føringer.....	side 4
1.3	Lokale føringer.....	side 4
2.0	Visjon og verdier	side 4
2.1	Vårt barnesyn.....	side 5
2.2	Foreldresyn.....	side 5
3.0	Helhetlig oppvekstplan	side 6
3.1	Hovedmål.....	side 6
3.2	Felles satsningsområder.....	side 7
3.2.1	Trygt og godt oppvekstmiljø.....	side 7
3.2.2	Samarbeid.....	side 7
3.2.2.1	BTI- bedre tverrfaglig innsats.....	side 8
3.2.2.2	Samskaping.....	side 8
3.2.3	Medvirkning.....	side 8
4.0	Oppfølging og evaluering	side 9
5.0	Mål og tiltak	side 9
5.1	Barnehage.....	side 9
5.2	Skole.....	side 10
5.3	Hjelpetjenester.....	side 10
5.4	Kultur og fritid.....	side 10

Innledning / formål

Oppvekstplanen følger opp kommuneplanen, som er overbyggende for tema-, strategi- og virksomhetsplaner. Oppvekstplanen favner bredt og skal bidra til at barn og unge i Eigersund får en god oppvekst. Den skal gi en tydelig ramme for tilbud og tjenester som berører barn og unges oppvekstvilkår.

Planen skal

- bidra til utvikling av gode tjenester på alle arenaer der barn og unge ferdes
- vise felles retning for enheter og tjenester i oppvekstsektoren
- sikre at mål og strategier i Kommuneplanen, andre politiske vedtak og nasjonale føringer blir fulgt opp.
- danne grunnlag for politiske og administrative beslutninger

Planen er utarbeidet av en tverrfaglig arbeidsgruppe der ansatte i barnehage, skole, hjelpetjenester og kultur og fritid har medvirket. Barn og unge har medvirket gjennom ungdomsråd og elevråd, og foreldre har medvirket gjennom Foreldrenes Arbeidsutvalg (FAU) og Kommunalt Foreldreutvalg (KFU).

I Eigersund kommune skal barn og unge oppleve å bli sett, hørt og bli møtt på en god måte. Barndommen har sin egenverdi, og er like verdifull som andre faser i livet. Vi må se barn og unge som fullverdige mennesker her og nå, med egne meninger, følelser og muligheter. Måltrettet innsats fra foreldre, familie, nærmiljø og det offentlige skaper gode forutsetninger for en trygg oppvekst. Tiltak rettet mot alle, og spesielt fokus på de første leveårene, skal vise tydelig igjen i kommunens prioriteringer.

Målet er å se hele barnet, og bidra til at barn og unge blir i stand til å håndtere både medgang og motgang gjennom livet. I Eigersund kommune ønsker vi at barn skal oppleve et helhetlig løp fra fødselen og ut grunnskolen. Utarbeidelse og etablering av en felles plan bidrar til økt samarbeid mellom områdene og forsterker det helhetlige og sammenhengende utdanningsløpet.

I Stortingsmelding nr. 6 (2019-20) står det at:

«Vi skal ha en barnehage og skole som gir muligheter for alle barn og unge – uavhengig av sosial, kulturell og språklige bakgrunn, kjønn, kognitive og fysiske forskjeller. Det krever inkluderende fellesskap og tidlig innsats.»

Denne målsettingen fordrer tett samarbeid som inkluderer barnehage, skole, hjelpetjenester og fritidstilbud.

Barn og unge i Eigersund kommune er ulike i sosial bakgrunn, etnisitet og kjønn. Kommunen skal gi barn og unge et likeverdig oppvekstilbud som gir de beste forutsetninger for hver enkelt til å realisere sitt potensiale uavhengig av bakgrunn.

Barnekonvensjonen

FNs konvensjon om barns rettigheter (Barnekonvensjonen) er en internasjonal avtale om barns rettigheter. Barnekonvensjonen er også kalt barnas egen grunnlov. Den gir alle barn og unge under 18 år rett til å ha en trygg og god oppvekst, uansett hvem de er og hvor de bor.

Barnekonvensjonen er delt inn i fire hovedområder av rettigheter:

- Barn har rett til liv og helse

- Barn har rett til skolegang og utvikling
- Barn har rett til omsorg og beskyttelse
- Barn har rett til deltakelse og innflytelse

I tillegg har konvensjonen fire generelle prinsipper, som handler om ikke-diskriminering, barnets beste, barnets rett til liv og utvikling, og barnets rett til å bli hørt. Disse prinsippene er viktige utgangspunkter for å forstå de andre bestemmelsene i barnekonvensjonen. Barnets beste vurdering skal være i fokus, dette henger tett sammen med medvirkning.

Nasjonale føringer

Det ligger sterke nasjonale føringer for hvordan kommunene kan og bør utvikle oppvekstfeltet. Dette framkommer gjennom lover og forskrifter, stortingsmeldinger og tildelingsbrev. Fokus på folkehelse er også et nasjonalt krav. Offentlige utredninger og stortingsmeldinger angir både utfordringer og retning framover for sektoren.

Stortingsmelding 6 (2019-2020) Tett på - tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO (Vedtatt av Stortinget 24. april 2020) er særlig retningsgivende. Stortingsmeldingen løfter fram barn og unges rett til medvirkning i eget liv, tidlig innsats, utjevning og tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid som prioriterte innsatsområder. Stortingsmeldinga understreker verdien i gode tilbud, og slår fast at barnas rett til utvikling skal oppfylles gjennom en god kvalitet på tilbudene i oppvekstfeltet.

Kunnskap og kompetanse for et bærekraftig Norge er Kunnskapsdepartementets visjon. Den danner grunnlaget for de overordnede, nasjonale mål for kunnskapssektoren. I tillegg definerer Kunnskapsdepartementet egne sektormål innen opplæring og oppvekst (barnehage og grunnskole).

Tjenestene innen oppvekstfeltet er lovregulert, med detaljerte forskrifter. Barnehagefeltet, grunnskolen og barneverntjenestene har egne lover, som også dekker kulturskolen og de pedagogisk-psykologiske tjenestene. Også bibliotek-tjenestene og integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid har egne lover. Andre sentrale lover for oppvekstfeltet er Lov om kommunale helse- og omsorgstjenestene og Lov om likestilling og forbud mot diskriminering. I tillegg må alle virksomheter følge føringer i lokale planer.

Barnevernsreformen trådte i kraft 1.1.2022, den flytta mer ansvar til Kommunene på barnevernsområdet. Reformen skal bidra til å styrke arbeid med forebygging og tidlig innsats. Målene i reformen blir kun oppnådd gjennom endringer i hele oppvekstsektoren, derfor omtales den som en oppvekstreform.

Lokale føringer

Kommuneplanen for 2018-2030 er retningsgivende for oppvekstplanen. En strategisk plan er et styringsdokument på overordnet nivå. Oppvekstplanen legger føringer for hva ansatte i Eigersund kommune skal ha fokus på i møte med barn og unge. Planen gjelder for hele oppvekstområdet, det vil si barnehager, skoler, hjelpetjenester og kultur- og fritidstilbudet i kommunen.

Visjon og verdier

Eigersund kommunes visjon er «**sammen for alle**».

Våre verdier er VENNLIG - KOMPETENT - LØSNINGSORIENTERT.

Dette er grunnlaget for oppvekstplanen.

Vårt barnesyn

Barnesyn defineres som hvordan den voksne oppfatter, møter og forholder seg til barn og unge som personer. Barnesyn er et uttalt og felles syn på barn og unge som vi ønsker skal sikre opplevd trygghet, mestring og glede.

I Eigersund kommune skal ansatte ha et positivt syn på barn. De skal forstå og anerkjenne barns rettigheter som stadfestet av FNs barnekonvensjon:

- Voksne må tro på barn
- Barn og unge kan mye om sitt eget liv
- Rettighetene til barn og unge kommer først

Barn og unge i Eigersund skal oppleve å bli sett og hørt. Vi skal møte, og skape rom for at våre barn og unge opplever at deres 7 helserettigheter (Arne Holte) ivaretas;

- 1 Identitet og selvrespekt
- 2 Mening i livet
- 3 Mestring
- 4 Tilhørighet
- 5 Trygghet
- 6 Deltakelse og involvering.
- 7 Fellesskap

Eigersund kommune mener at barn er like mye verdt som voksne, ikke bare i form av at de selv er på vei til å bli større/ voksne, men også her og nå. Alle barn er ulike, voksne skal se, møte og høre det enkelte barnet. Barn har rett til å bli møtt med respekt for den de er, sin integritet.

Barneperspektivet skal bidra til å rette fokus mot hva barn og unge trenger fra voksne. Barn og unge er aktører i eget liv.

Barn og unge bruker kropp og ord til å formidle sine behov og meninger.

Barn og unge er kompetente:

- har kunnskap om seg selv
- har sosiale ferdigheter
- er hjelpsomme og ønsker å bidra til fellesskapet
- gjør så godt de kan ut fra sin alder og hvordan de er inni seg

Barn trenger kompetente, trygge og sensitive voksne som

- bruker varm stemme og snille ord
- anerkjenner barn sine følelser
- ser det positive i barnet
- sikrer alle deltakelse i fellesskap, trivsel og glede
- være en voksen som oppleves å være tilgjengelig

Foreldresyn

Vårt utgangspunkt i møte med foresatte er:

- Foresatte er som regel de viktigste personene i barnets liv. Deres innsats er avgjørende for barnets utvikling
- Foresatte ønsker det beste for sine barn og ønsker en god dialog
- Foresatte ønsker å medvirke på en positiv måte
- Bekymringer knyttet til egne barn kan påvirke foreldres væremåte. Vi møter foreldre som er opprørt på en trygg og varm måte.
- I samarbeid, har foresatte og ansatte ulike roller og myndighet til å ta ulike typer beslutninger. Vi er likeverdige i samarbeidet, og møter hverandre med respekt.

Helhetlig oppvekstplan

Barn og unge skal ha en trygg og god oppvekst i Eigersund kommune, alle skal få riktig hjelp til rett tid. Planen skal være et samlende og aktivt verktøy.

Sammen skal vi skape tiltak og trivsel for en god oppvekst som varer hele livet, og som gir alle barn like muligheter. Planen skal ivareta barns rettigheter jevnfør FNs barnekonvensjon ved å legge til rette for at den enkelte kan leve og bo selvstendig, holde seg frisk og unngå skade. Barn og unge skal sikres et trygt og godt oppvekstmiljø. Alle barna skal ha en aktiv og meningsfull tilværelse og kunne bidra til fellesskapets beste ved deltakelse, likestilling og brukermedvirkning.

Barnehagen, skolen, PPT og enheter for barn, familie og helse (helsestasjon, barneverntjenesten osv.) er viktige aktører rundt barn og familien, i tillegg til kultur, frivillige organisasjoner og annet støtteapparat. De bidrar alle inn i et barns oppvekst. Våre kommunale enheter har et ønske om å tenke helhetlig i forhold til oppvekst og å samle alt i en plan. Dette for å kunne se barnet og ungdommen i en kontekst.

De fire grunnpilarene i oppvekstfeltet (barnehage, skole, hjelpetjenester og kultur / fritid) har ulike ansvar og fagfelt, men er samlet om tre felles satsningsområder. Hver grunnpilar har egne mål og tiltak for de felles satsingsområdene. I tillegg har enhetene noen egendefinerte satsningsområder.

Hovedmål

Barn og unge i Eigersund skal ha en god oppvekst preget av trygghet, glede og mestring.

Det er de voksnes ansvar å legge til rette for en oppvekst og et oppvekstmiljø preget av trygghet, trivsel, tilhørighet og tilgjengelighet. Skal vi få til dette, må vi legge til rette for at oppvekst blir et felles prosjekt for det offentlige, familier, naboer, frivillige lag og foreninger og bedrifter. Gode oppvekstvilkår for barn og ungdom vil kreve en helhetlig og tverrsektoriell innsats. Det er summen av tiltak som er avgjørende for om de unge opplever trivsel og tilhørighet til lokalsamfunnet. Offentlige tjenester og tilbud verken kan eller skal erstatte foreldreansvar, frivillige organisasjoners innsats, stimulans til egenaktivitet eller dugnadsånden i nærmiljøet.

Tilbud, tjenester og tiltak til barn og unge skal fremme helse, trivsel og læring. Eigersund skal være en inkluderende kommune som bidrar til at alle barn og unge;

- får en trygg og god oppvekst
- kan være deltakere i et fellesskap
- opplever likeverdighet, tilhørighet, føler respekt, får god selvfølelse og blir selvstendige

Barn, ungdom og familier som har behov for det skal:

- identifiseres på et tidlig tidspunkt
- få rask og riktig hjelp

- oppleve å være involvert og medvirke i egne prosesser

Eigersund kommune skal gi helhetlig og koordinert hjelp uten oppfølgingsbrudd.

Barnas beste, og respekt for både barndommens egenverdi og hvert enkelt barn, skal ligge til grunn for alle ansatte i møte med kommunens barn og unge. Barn gjør det bra når de kan, og alle skal ha mulighet til en god utvikling, uavhengig av familiebakgrunn, funksjonsnivå, bosted, eller andre sosiokulturelle og økonomiske føringer.

En trygg barndom, med passe utfordringer og nødvendig tilrettelegging, krever at kommunen har kompetente yrkesutøvere og bygger strukturer som evner å se og ivareta barn og unge på en varm, forutsigbar, ansvarstakende og profesjonell måte.

Felles satsningsområder

- *Trygt og godt oppvekstmiljø*
- *Samarbeid*
- *Medvirkning*

Trygt og godt oppvekstmiljø

Trivsel og livskvalitet har stor betydning for barn og unges fysiske og psykiske helse. Opplevelse av fellesskap og mestring fremmer trivsel og livskvalitet. Barn som trives har gode forutsetninger for positive relasjoner, læring og utvikling. Trivsel hjemme, i nærmiljøet, i barnehage/skole og i fritiden fremmer god psykisk helse, og bidrar til robuste barn og unge.

Opplæringsloven, barnehageloven og FNs barnekonvensjon gir alle barn rett til et godt psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og utvikling. Barn og unge har rett til et trygt og inkluderende læringsmiljø som fremmer motivasjon til å utforske og lære. Ansatte i barnehager, skoler, hjelpetjenester og andre tilbud for barn og unge er opptatt av kvalitet, helse og trivsel, læring, utvikling og mestring. Ansatte med god relasjonskompetanse bidrar til at barn utvikler gode sosiale ferdigheter.

Det psykososiale miljøet er avgjørende for at barn skal kunne nå sitt potensiale både faglig og sosialt. En av de viktigste forutsetningene for å lære er at man trives, og et godt psykososialt miljø i skole og barnehage fremmer trivsel. Å bli utsatt for krenkelser og mobbing har sammenheng med økt fravær fra skolen og dårligere skoleprestasjoner. Faktorer som ser ut til å redusere risikoen for negative konsekvenser av mobbing er blant annet gode familierelasjoner, sosial støtte fra jevnaldrende, et godt skolemiljø og gode relasjoner til skolens personale. Dette understreker viktigheten av å tenke helhetlig og tverrfaglig samarbeid. En oppvekst i en inkluderende og trygg situasjon i barnehage og skole gir gode muligheter for positiv sosial og faglig læring og utvikling. Nordahl et. Al (2017) skriver at et godt læringsmiljø også har positive innvirkninger på blant annet relasjoner mellom barn, og mellom lærer og elev. Positive forventninger til egen mestring, faglig og sosial trivsel, samt motivasjon og arbeidsinnsats er alle faktorer som er avhengig av et godt psykososialt miljø.

Samarbeid

God samhandling og tverrfaglig samarbeid, spesielt rundt barn og unge som har særlige behov for koordinerte tjenester, gir flere positive ringvirkninger.

Alle enheter som er i kontakt med barn og unge har et likeverdig ansvar for å hjelpe barn, unge og familier. Det er ønskelig med mer tverrfaglig og tverretatlig samarbeid, tenke mer helhetlig og mindre "silo". Ved å samarbeide vil vi skape et bedre tilbud enn hva det enkelte tjenesteområdet

kan klare alene. Ansvar må imidlertid være avklart, slik at vi ikke skyver problemene fra den ene tjenesten til den andre. Her er god ledelse en forutsetning.

Tidlig innsats og forebygging er grunnleggende for en bærekraftig samfunnsutvikling sosialt og økonomisk, dette skal være en gjennomgående strategi i Eigersund kommune. Med tidlig innsats menes både at man setter inn tiltak så snart man har registrert et behov, uansett alder, men også at de yngste aldersgruppene prioriteres. Gjennom tidlig innsats kan vi unngå at vanskeligheter blir unødvendig store, eller at det oppstår utfordringer i tillegg som kunne vært unngått.

Grunnlaget for utvikling og læring blir lagt i barnas første leveår. Det tilbudet barna får i førskolealder og de første årene i grunnskolen, legger føringer for hvordan de mestrer livet videre, sosialt, gjennom utdanning og i arbeidslivet. Universelle tiltak som god voksentetthet, høy kompetanse og trygge omgivelser sikrer reell mulighet for å yte tidlig innsats. Der utfordringer oppstår, viser forskning at det å møte problemene tidlig og sette inn riktige tiltak, bidrar til at barna mestrer mer, og får en bedre utvikling.

Med riktige støttetiltak tidlig, reduseres behovet for spesialpedagogiske tiltak senere i utdanningsløpet, og det legger grunnlag for at barnet kan delta i, og ha nytte av det pedagogiske tilbudet i barnehage og skole. Det fører i sin tur til større grad av sosial inkludering, og til en bedre mulighet for å lykkes i å fullføre utdanning. Skal vi få til dette, må vi ha en systematisk oppfølging av hvert barn, slik at ekstra behov avdekkes så tidlig som mulig. Med bruk av BTI og tidlig innsats vil flere barn oppleve mestring tidlig og få mulighet til å nyttiggjøre seg ordinær undervisning og delta i leke- og læringsfellesskap med de andre barna.

BTI - bedre tverrfaglig innsats

Det skal være godt å vokse opp i Eigersund, men av og til oppstår det situasjoner der barn, unge og familier kan trenge ekstra støtte. Eigersund kommune bruker samhandlingsmodellen BTI (Bedre Tverrfaglig Innsats) i møte med gravide, barn, unge og foreldre som det er knyttet undring eller bekymring til. Hensikten med BTI-modellen er å kvalitetssikre helhetlig og koordinert innsats uten at det blir brudd i oppfølgingen. BTI bidrar til tidlig innsats, samordning og medvirkning. Modellen består av en BTI-veileder som angir handlingsforløp og viser vei fra undring og bekymring til oppfølging og tverrfaglig samarbeid. I tillegg inneholder modellen ulike verktøy som skal støtte opp under prosessene i BTI-veilederen. Informasjonsfilm om BTI-veilederen finner du her:

<https://vimeo.com/zoaring/review/791169860/6df25a654c>

BTI-modellen for Eigersund finner du her: www.eigersund.bedreinnsts.no

Samskaping

Det er behov for nytenkning og omstilling i de kommunale tjenestene. Vi trenger å utvikle bedre og smartere løsninger og nye måter å gi tjenester på, med høyere kvalitet og større effekt. Det er et stort nasjonalt fokus på samskaping, det vil si at vi snur tankegangen i det offentlige fra å løse problemene for innbyggerne, til å skape de beste løsningene sammen, på tvers av fag og avdelinger, og med de tjenestene er til for. En forutsetning i samskaping er et forpliktende og likeverdig samarbeid.

Medvirkning

Medvirkning er en lovfestet rettighet. Medvirkning betyr at man har muligheten til å si sin mening om noe, og at meningen blir lyttet til. Medvirkning er å bli hørt, delta i viktige beslutninger og bli tatt på alvor. Å medvirke betyr at man får innflytelse på prioriteringer og beslutninger som kan ha

konsekvenser for en selv. Det er betydningsfullt for enkeltindivider eller grupper å erfare at de er en del av et fellesskap hvor stemmen deres er viktig.

Eigersund kommune er opptatt av å sikre at barn, unge og deres foresatte sin stemme blir hørt. Medvirkning sikres på ulike måter, f.eks.:

- Elevråd / ungdomsråd
- FAU / KFU
- samtaler og møter mellom ansatte og brukere
- Foreldresamtale i barnehagen
- Utviklingssamtale på skolen
- Benytte redskapene stafettlogg, IOP og IP

Oppfølging og evaluering

Vi må ha fokus på evaluering, og lære av våre erfaringer. Systematisk evaluering av tjenestene skal gjøres gjennom både målbare og ikke-målbare resultater. Målbare indikatorer kan være funn i oppvekstprofil, Ungdataundersøkelsen, tilsyn, elevundersøkelsen, gjennomføringsprosenten i videregående skole, nasjonale prøver, eksamensresultat og grunnskolepoeng, statistikk fra barnehager, barneverntjeneste, helsestasjonen mv. Ikke – målbare resultater kan være kvalitativ informasjon fra innbyggere og ansatte.

Kommunedirektøren vil legge til rette for at planen implementeres i hele organisasjonen. Hver virksomhet ved ledelse og ansatte skal jobbe mot målene i denne planen. Tjenestene og opplæringen skal tilrettelegges, gjennomføres og evalueres kontinuerlig. Virksomhetsleder er ansvarlig for å følge planen innen sitt område, og kommunalsjefene er ansvarlig for oppfølging av virksomhetslederne.

Oppvekstplanen skal revideres om åtte år, året etter ny kommuneplan skal vedtas (2030).

Mål og tiltak

Alle barn har rett på et trygt, godt og inkluderende barnehage- og skolemiljø. Gode barnehager og skoler som løfter alle barn gir samfunn med små forskjeller og like muligheter. Barnehager og skolene skal skape engasjementet og mestringfølelsen som trengs for at barn og unge skal utvikle seg og lære, få et godt liv og bli pklar til utdanning og jobb. Gjennom tett og godt samarbeid med foreldre og kommunens hjelpetjenester sørger barnehager og skoler for at barn som trenger ekstra støtte kan nå sitt potensiale.

For å gjenspeile at barn og unge lever sine liv hele døgnet er også kultur og fritid belyst i planen. De fire grunnpilarene i planen er dermed barnehage, skole, kultur / fritid og hjelpetjenester. Et forpliktende tverrfaglig samarbeid mellom tjenester og aktører til «barns beste» er en forutsetning for å nå målene i planen.

Se vedlegg 2 for satsningsområder, mål og tiltak.

Barnehage

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap.

Satsningsområder:

- Trygt og godt oppvekstmiljø
- Samarbeid
- Medvirkning
- Tilknytning
- Lek
- Læring og utvikling

Skole

Vårt overordnede mål er at alle elever i Eigersundskolen opplever trivsel og mestring og lærer og utvikler seg best mulig ut fra sitt potensiale.

Satsningsområder:

- Trygt og godt oppvekstmiljø
- Samarbeid
- Medvirkning
- Motivasjon
- Læring
- Ledelse på alle nivå

Hjelpetjenester

Hjelpetjenestene er til for å støtte barn, unge og familier. Sammen med skole og barnehage er hjelpetjenestene med å styrke laget rundt barn og unge.

Satsningsområder:

- Trygt og godt oppvekstmiljø
- Samarbeid
- Medvirkning
- Familiefokus / helhet
- Rett hjelp til rett tid

Kultur og fritid

Kultur og fritidsaktiviteter gir fellesopplevelser som styrker samhold og tilhørighet.

Barnekonvensjonen sier at alle har rett til lek og fritid.

Satsningsområder:

- Trygt og godt oppvekstmiljø
- Samarbeid
- Medvirkning
- Aktivitet og fritid
- Livsglede, engasjement og opplevelser